

ÖRYGGISLEIÐBEININGAR

Útgáfudagur / útgáfa: 11.02.2008 / 3

Kemur í stað: 05.03.2004 / 2

Útskriftardagur: 11.2.2008

1. VÖRUHEITI OG FRAMLEIÐANDI

Vöruheiti: **IP-4000**Framleiðandi: **Mjöll Frigg hf.**

Austusiða 2

603 Akureyri

Sími: 512 3000

Fax: 512 3059

Netfang: akureyri@mjollfrigg.is

Vesturvör 30C

200 Kópavogur

Sími: 512 3000

Fax: 568 0161

Heimasíða: www.mjollfrigg.is

Slys: Hafið samband við lækni eða Eitrunarupplýsingastöð í síma 543 2222. Hafið meðferðis merkimiða eða þessar öryggisleiðbeiningar ef leita þarf læknis. **Sími Neyðarlínunnar er 112.**

2. SAMSETNING / UPPLÝSINGAR UM INNIHALD

Innihald (m.a.):

Efni	CAS-nr.	EINECS-nr.	Varnaðarmerki	H-setn.	Styrkur
Kalíumhýdroxíð	1310-58-3	215-181-3	C	35-22	5-15%
Natríummetasílikat	6834-92-0	229-912-9	C	34-37	< 5%
Natríumhýpóklórít	7681-52-9	231-668-3	C	31-34	< 5%

Varnaðarmerki, hættu- og varnaðarsetningar, sjá lið 15.

3. VARÚÐARUPPLÝSINGAR

Almennt:	Við upphitun eða ef efnið blandast sýrum eða súrum lausnum gefur IP-4000 m.a. frá sér klórgas sem við innöndun getur valdið hósta, sviða í nefi og munn, ógleði, þyngslum yfir brjóstið og andarteppu. Við háan styrk er jafnvel hætta á vökvamyndun í lungum (lungnabjúg), sem getur komið fram eftir nokkrar klukkustundi án sýnilegra einkenna. Ef varan kemst í snertingu við vissa málma (t.d. sink eða ál) getur myndast vetni sem getur myndað sprengifima blöndu með andrúmslofti.
Inntaka:	Veldur sviða, ætingarsárum, magaverkjum, uppköstum og hugsanlega alvarlegum veikindum (losti). Hætta á langvarandi óþægindum vegna öra sem myndast af ætingarsárum í vélinda.
Húð:	Snerting við húð getur valdið sviða, blöðrum og ætingarsárum, jafnvel er hætta á ofnæmisexemi.
Augu:	Slettur í augu valda heiftarlegum sviða og ætingarsárum. Hætta er á varanlegum sjónskemmdum.

4. SKYNDIHLJÁLPA

Snerting við augu:	Skolið strax með miklu vatni í a.m.k. 15 mínútur. Haldið augnalokum sundurglenntum á meðan. Leitið strax læknis.
Snerting við húð:	Þvoið með miklu vatni og sápu. Fjarlægjið fatnað, skartgrip og p.h. sem slest hefur á. Leitið læknis ef erting og/eða roði eru viðvarandi.
Inntaka:	Skolið strax munn og drekkið mikið vatn. Framkallið <u>ekki</u> uppsölu! Hafið strax samband við lækni. Athugið! Reynið aldrei að koma nokkru ofan í meðvitundarlaust fólk.
Innöndun:	Ferst loft, hiti og hvíld. Forðist áreynslu. Leitið læknis ef óþægindi eru viðvarandi.

5. BRUNI/AÐFERÐIR VIÐ AÐ SLÖKKVA ELD

Brennanleiki:	Við bruna er hægt að nota allar tegundi slökkviefna.
Varúðarráðstafnir:	Ílát í nánd við eld skulu fjarlægð eða kæld með vatni.

6. EFNALÉKI

Til verndar fólki: Sjá 8. lið. Athugið einnig að gólf geta orðið hál.

Til verndar umhverfi: Komið í veg fyrir að efnið renni í niðurföll eða berist á annan hátt út í sjó eða vötn, eða mengi grunnvatn og/eða jarðveg.

Hreinsun:

- Lítil leki: Stöðvið lekann og skolið niður með miklu af vatni – varist hálfu.
- Mikill leki: Stöðvið lekann. Þynnið með miklu af vatni og hlutleysið ef mögulegt er með natríumþíósúlfati. Þurrkið upp með ísogsefni, s.s. sandi eða kísilgúr. Skolið síðan svæðið með miklu af vatni – varist hálfu. Hafið samband við slökkviliðið og heilbrigðiseftirlitið. Ísogsefninu skal fargað á sama hátt og vörunni (sjá 13. lið). Gætið þess að efnið komist ekki í snertingu við sýru.

7. MEÐHÖNDLUN OG GEYMSLA

Meðhöndlun: Sýnið varúð. Notið hlífðarbúnað (sjá 8. lið) og haldið fjarri efnum sem hvarfast geta við vöruna (sjá 10. lið). Varan má ekki komast í snertingu við sýru.

Geymsla: Geymist í upprunalegum umbúðum, vel luktum og á læstum stað þar sem börn ná ekki til. Geymist fjarri sólarljósi og efnum sem varan getur hvarfast (sjá 10. lið). Geymist við hita undir 20°C.

8. EFTIRLIT MEÐ MENGUN / PERSÓNULEGUR HLÍFÐARBÚNAÐUR

Mengunarmörk: Engin mengunarmörk hafa verið sett fyrir natríumhýpóklórít eða önnur efnasambönd sem varan inniheldur. Skv. reglugerð 154/1999 um reglur og leiðbeiningar um mengunarmörk og aðgerðir til að draga úr mengun á vinnustöðum gilda eftirfarandi meðal- og þakgildi fyrir klórgas:

Efni	CAS-nr.	EINECS-nr.	Meðalgildi	Þakgildi
Klórgas	7782-50-2	231-959-5	0,5 ppm (1,5 mg/m ³)	1 ppm (3 mg/m ³)
Kalíumhýdroxíð	1310-58-3	215-181-3		2 (mg/m ³)

Tæknilegar öryggisráðstafanir:

Möguleiki til augn- og húðskolonar með vatni. Góð loftræsting. Vinnu skal ætíð skipuleggja og framkvæma þannig að mengun sé eins lítil og kostur er.

Persónuhlífar:

- Augu: Hlífðargleraugu eða andlitshlíf.
- Hendur: Hanskar úr gúmmí eða PVC.
- Öndunarfæri: Sé loftræsting ekki góð getur verið þörf fyrir gasgrímu með loftsiur A og B og ryksíu P2.
- Annað: Klæðist hlífðarfötum.

9. EÐLIS- OG EFNAFRÆDILEGIR EIGINLEIKAR

Útlit:	Gulleitur, tær vökvi.		
Lykt:	Dauf klórlykt.		
pH:	12,2 ± 0,6.		
pH, þynnt lausn:	12,2 ± 0,6..	Styrkur [%]:	(0,5 - 1)
Virkur klór:	50 – 70 ppm (0,5-0,7%).		
Bræðslumark [°C]:	<5°C.		
Logamark [°C]:	Ekkert.		
Íkveikjumark [°C]:	Ekkert.		
Hætta á sjálfíkveikju:	Engin.		
Eldnærandi eiginleikar:	Engir.		
Eðlisþyngd [kg/m ³]:	1175 ± 5.		
Leysanleiki í vatni:	Algerlega leysanlegt.		
Leysanleiki í öðrum leysiefnum:	Óþekktur.		

10. STÖÐUGLEIKI OG HVARFGIRNI

Stöðugleiki: Óstöðugt.

Aðstæður sem ber að forðast:	Hita.
Efni sem ber að forðast:	M.a. sýrur (þ.m.t. súr hreinsiefni), ál, sink, kopar, mangan, nikkell, tin, metanól, halógena og amín.
Hættuleg niðurbrots-efni:	Klörgas myndast m.a. við upphitun og ef varan kemst í snertingu við sýrur eða súr hreinsiefni. Vetni sem hugsanlega getur myndað sprengifima blöndu með andrúmslofti getur m.a. myndas komist varan í snertingu við ádurtaalda málma.

11. EITURFRÆÐILEGAR UPPLÝSINGAR

Eiturefnafæðilegar upplýsingar:

- Erting: Ertir augu, húð og öndunarfæri.
- Ofnæmi: Getur valdið ofnæmisexemi.

Heilsuhætta:

Efni	LD50_{rotta} mg/kg
Kalíumhýdroxíð	365
Natríummetasilíkat	1504 - 1722
Natríumhýpóklórít	5800

12. HÆTTUR GAGNVART UMHVERFINU

Almennt:	Skv. gildandi reglum teljast hráefnin sem notuð eru í vöruna ekki hættulegt umhverfinu.
Eituráhrif í vatni:	Óþynnt vara er hættuleg vatnalífverum vegna þess að hún inniheldur virkan klór en einnig vegna hársýrustigs. Þynnt hlutleysist varan fljótt.
Þrávirkni:	Engar upplýsingar liggja fyrir um umhverfisáhrif vörunnar sjálftrar, en öll innihaldsefni brotna auðveldlega niður í umhverfinu. Engin uppsöfnun á innihaldsefnum í lífkeðjunni.

13. FÖRGUN

Ekki má urða vöruna. Sé um lítið magn að ræða á að blanda vörunni varlega saman við mikið vatn og meðhöndlið eins og um lítinn efnaleka sé að ræða (sjá 6. lið). Hafið samband við framleiðanda eða spilliefnamóttöku ef um mikið magn er að ræða. Tómar umbúðir skal skola a.m.k. tvisvar sinnum með vatni áður en þær eru endurnýttar, endurunnar eða fargað. Gallaða vöru á að senda til framleiðanda. Að öðru leit er vísað í reglugerð 737/2003 um meðhöndlun úrgangs.

14. FLUTNINGUR

ADR (flutningar á vegum)

SP-númer:	1791
Innihaldslýsing:	HÝPÓKLÓRÍTLAUSN MEÐ Á MILLI 5 OG 16% VIRKUR KLÓR
Flokkur:	8
Þökkunarflokkur:	III
Hættunúmer:	80
ADR-merking:	8

IMDG (flutningar á sjó)

UN-number:	1791
Proper ship name:	HYPOCHLORITE SOLUTION WITH BEETWEEN 5 AND 16% ACTIVE CHLORINE
Class:	8
Page:	8186
Packing group:	III

DGR (flutningar í lofti)

UN-number:	1791
Proper ship name:	HYPOCHLORITE SOLUTION WITH BEETWEEN 5 AND 16% ACTIVE CHLORINE
Packing group:	III

15. UPPLÝSINGAR UM LÖG, REGLUGERÐIR EÐA REGLUR

Unnið samkvæmt reglugerð 1027/2005 um öryggisblöð, reglugerð 154/1999 um reglur og leiðbeiningar um mengunarmörk og aðgerðir til að draga úr mengun á vinnustöðum ásamt síðari breytingum og reglugerð 737/2003 um meðhöndlun úrgangs. Merkingar eru í samræmi við reglugerð nr. 236/1990 um flokkun, merkingu og meðferð eiturfefna, hættulegra efna og vörutegunda sem innihalda slík efni ásamt síðari breytingum.

Merking:

H-setningar:

- 31 Myndar eitraða lofttegund í snertingu við sýru.
35 Mjög ætandi.

V-setningar:

- 2 Geymist þar sem börn ná ekki til.
26 Berist efnið í augu skal strax skola vandlega með miklu vatni og leita læknis.
36/37/39 Notið viðeigandi hlífðarfatnað, hlífðarhanska og hlífðargleraugu/andlitsgrímu.
45 Leitið umsvifalaust læknis ef slys ber að höndum eða ef lasleika verður vart; sýnið umbúðamerkingar ef unnt er.

16. AÐRAR UPPLÝSINGAR

Vottanir/samþykktir: Varan er vottuð af Umhverfisstofnun til notkunar í matvælaíðnaði (97-181).

Útgáfudagur: 11.02.2008

Útgáfa: 3.

Kemur í stað: 04.03.2004

Höfundur: Ásgeir Ívarsson.

Endurskoðað: Heimir Haraldsson

Þessar öryggisleiðbeiningar eru samdar með það í huga að koma á framfæri heilsu-, öryggis- og umhverfisupplýsingum er lúta að meðhöndlun og notkun vörunnar.

Þær upplýsingar sem fram koma eru byggðar á gögnum sem framleiðandi telur áreiðanleg. Sum þessara gagna eru látin í té af hráefnaframleiðendum og því getur framleiðandi ekki ábyrgt að þau séu í alla staði rétt.

Framleiðandi getur ekki stjórnað eða haft vitneskju um aðstæður og aðferðir við meðhöndlun, geymslu, notkun eða förgun vörunnar eftir að hún hefur verið seld kaupanda. Af þessum ástæðum tekur framleiðandi ekki ábyrgð á slysum eða öðru tjóni sem reikja má til eða er á einhvern annan hátt tengt meðhöndlun, geymslu eða notkun vörunnar.

Þessar öryggisleiðbeiningar voru einungis samdar fyrir þessa tilteknu vöru og því á einungis að nota þær í því sambandi. Sé efnið blönduð öðrum efnum eða hún notuð sem hluti af annarri vöru er mögulegt að þessar öryggisleiðbeiningar séu ekki lengur viðeigandi.